

ALGEMEEN

Titel	PrOmotie - Rekenen en wiskunde
Auteurs	Abels, M.; Bruinsma, H.; Dijkman, E.; Hoeven, A. van der; Hoon, H. de; e.a.
Uitgever	Uitgeverij Edu'Actief Postbus 1056 7940 KB MEPPEL http://www.edu-actief.nl info@edu-actief.nl 0522 - 235235
Jaar van uitgave	2002 - 2006
Doelgroep	Praktijkonderwijs
Korte beschrijving en samenstelling	<p>PrOmotie is een leeromgeving die specifiek ontwikkeld is voor het praktijkonderwijs. Het materiaal bestaat uit infoboeken, werkboeken, cd-rom's, dvd's websites, kaartensets en docentenhandleidingen. PrOmotie is gebaseerd op algemeen vormende en praktische leerinhouden die onderbouwend zijn voor arbeidstoeleiding en burgerschapscompetenties. PrOmotie is niet eindtermgericht, maar gericht op competentieverwerving via praktische activiteiten. Binnen deze activiteiten is er aandacht voor differentiatiemogelijkheden. Het materiaal bestaat uit de vijf samenhangende leerlijnen Nederlands, Rekenen en Wiskunde, Informatiekunde, Cultuur en Maatschappij en Praktijk en Loopbaan. Ook zijn er aparte uitgaven voor Engels, verkeersonderwijs, sociale vaardigheden en bewegingsonderwijs. Zelfstandig of in groepsverband krijgen de leerlingen verschillende levensechte taken voorgelegd waarbij de stappen denken, doen, nakijken centraal staan. Het uitgangspunt van PrOmotie is thematisch werken.</p> <p>De leerlijnen zijn opgebouwd rond een vijftal domeinen: 'Rondom je ruimte'; 'Op je gezondheid'; 'Leuke dingen'; 'Geldzaken' en 'De maatschappij'. Deze domeinen bestaan op hun beurt uit een aantal thema's. Voor het domein geldzaken zijn dit bijvoorbeeld de volgende thema's: 'Ik betaal'; 'Een grote aanschaf'; 'Rondkomen'; 'Werk en inkomen' en 'Sociale zekerheid'.</p> <p><i>PrOmotie- Rekenen en wiskunde</i> bestaat uit twee docentenhandleidingen, dertien werkboeken (meten 1, 2 en 3; geldrekenen; tijd; zakrekenmachine; inhoud; temperatuur; wegen; aflezen; verhoudingen; op jezelf en uurwerk) en software rekenen en wiskunde.</p>
Geanalyseerde onderdelen	<p>De docentenhandleidingen en vier werkboeken (Geld, Zakrekenmachine, Verhoudingen en Op jezelf). Voor meer informatie klik hier.</p> <p>NB. Ook de leerlijn <i>PrOmotie-Cultuur en Maatschappij</i> is op de bijdrage aan financiële educatie geanalyseerd. Voor meer informatie klik hier.</p> <p>Naast de geanalyseerde materialen van <i>PrOmotie-Rekenen en</i></p>

	<p><i>wiskunde en PrOmotie-Cultuur en maatschappij</i> zijn ook aspecten over geldzaken in de leerlijnen Nederlands, Praktijk en Loopbaan, Informatiekunde en de aparte uitgaven Groen licht (verkeer), Let's get started (Engels), en Beweeg (bewegingsonderwijs) opgenomen. Bij Nederlands komen bijvoorbeeld in het beeldwoordenboek begrippen als kassabon, pinnen, wisselen van geld en korting aan bod. Bij lezen is er uitleg over een grote aanschaf waarvoor je moet sparen en in het werkboek schrijven moeten leerlingen een kortingsbon invullen. Ook het opzeggen van een abonnement, eigen rekening, machtiging en reisverzekering worden behandeld. Bij de leerlijn Informatiekunde zijn een aantal opdrachten waarbij de leerlingen zaken moeten uitrekenen. Ook is er een verhaal waar een jongen de kleine kas bijhoudt met behulp van Excel. In het materiaal van 'Beweeg' zijn er talrijke opdrachten waarbij leerlingen moeten uitzoeken hoeveel iets kost. Bijvoorbeeld hoeveel kosten skeelers, spullen voor tafeltennis of het lidmaatschap van een club.</p>
Uitgangspunten en doelstellingen	<p><i>PrOmotie</i> is gebaseerd op de aangepaste basisvorming waarbij de streefdoelen zijn uitgewerkt richting toeleiding naar arbeid en gerelateerd aan wonen, werken en recreëren. <i>PrOmotie</i> is niet eindtermgericht maar gericht op het verwerven van competenties via praktische vaardigheden. Als didactische aanpak hanteert <i>PrOmotie</i> het DDN-model (denken-doen-nakijken). Om het onderwijs zo veel mogelijk individueel aan te bieden maakt <i>PrOmotie</i> gebruik van de didactische drietrap: aanleren, toepassen en integreren. Het belangrijkste doel van 'Rekenen en Wiskunde' is het bevorderen van redzaamheid.</p>
Korte beschrijving van visie op financiële educatie	<p><i>PrOmotie - Rekenen en wiskunde</i> biedt leerlingen vaardigheden die nodig zijn voor het functioneren in het dagelijks leven. Ze bereiden hen voor op een zelfstandige plek in de maatschappij. Een visie op financiële educatie voor <i>PrOmotie</i> wordt niet expliciet gegeven.</p>

INHOUDELIJKE ASPECTEN

Kennis en inzicht

De onderwerpen: 'waarden van de verschillende munteenheden en biljetten (euro)', (verschil tussen) verschillende betalingswijzen: chipknip, pinpas, creditcard, giraal geld, contant geld en begrippen lenen en schuld zijn in het materiaal van *PrOmotie - rekenen en wiskunde* terug te vinden. Zo is er bijvoorbeeld lesstof over het herkennen en benoemen van eurobiljetten en over de betekenis van de komma in geldbedragen. In het werkboekje 'Verhoudingen' is een heel hoofdstuk opgenomen over rente en BTW.

Vaardigheden

Binnen het kernconcept 'Vaardigheden' ligt veel nadruk op het onderwerp ' Praktische bewerkingen met munt en papiergeld'. Vooral in het werkboek *Geld* worden rekenvaardigheden geoefend. Er zijn opdrachten te vinden over: het optellen en aftrekken van geldbedragen, hoeveel kleding kun je voor een bepaald bedrag kopen?, betalen en geld teruggeven en bedragen afronden. Bij een aantal opdrachten mag een zakrekenmachine gebruikt worden. Ook in de werkboekjes *Op jezelf* en de *Zakrekenmachine* staan een aantal rekenopdrachten met geld. Zo zijn er in *Op jezelf* opdrachten als: 'Wat kost een scooter per maand?' en 'Als je iets koopt op afbetaling hoeveel maanden moet je dan betalen?' In het werkboekje *Zakrekenmachine* staan geldopdrachten met vermenigvuldigen en delen. Bijvoorbeeld: 'Henk heeft in 1 jaar € 187,20 gespaard. Dat is per week...euro.'

Ook de onderwerpen 'beredeneerd prijzen vergelijken (bij aankopen)' en 'boodschappen doen' komen aan bod. Leerlingen moeten bijvoorbeeld de prijzen van boodschappen vergelijken en er is een opdracht over de kosten van kamperen met de vraag: 'In welke periode kost kamperen het minst?' Voor 'het bijhouden van een klein kasboekje' zit er in de docenthandleiding een werkblad met een overzicht waarop de leerlingen per dag de inkomsten en uitgaven kunnen noteren. In mindere mate is er binnen dit kernconcept aandacht voor de onderwerpen: 'keuzes maken tussen sparen en uitgeven' en 'omgaan met een beperkt budget (zakgeld)'. De onderwerpen 'een klusje doen tegen een financiële vergoeding' en 'keuzes maken die passen binnen een beperkt budget' worden niet expliciet behandeld.

Bewustzijn

Een onderwerp dat hierbij aan bod komt is 'nut van sparen voor een groter doel'. Leerlingen worden bewust gemaakt van het feit dat je voor dure dingen moet je sparen. Ze maken een collage met voorwerpen waarvoor ze willen sparen. De voor- en nadelen van sparen of lenen worden belicht en in een klassengesprek wordt hierover gepraat.

De onderwerpen 'invloed van reclame' en 'invloed van sociale druk in de groep bij aankopen' worden niet behandeld.

DIDACTISCHE ASPECTEN

Voor de leerlijn Rekenen en wiskunde is een docenthandleiding ontwikkeld waarin aanwijzingen voor de verschillende thema's zijn opgenomen. In de handleiding staan: de leerdoelen/vaardigheden, de benodigde materialen, verschillende activiteiten (denken/doen/nakijken), tips voor differentiatie en de antwoorden van de opdrachten. Voor *PrOmotie* - rekenen en wiskunde zijn geen toetsen ontwikkeld. Wel zijn er mogelijkheden voor zelfevaluatie. Leerlingen werken aan hun portfolio (verzameling prestaties) om te laten zien wat ze kennen en kunnen.

Door de aanpak van *PrOmotie*, het aanbieden van een eigen leerroute, kunnen leerlingen met het materiaal zelfstandig aan het werk. Leerlingen kunnen individueel, in tweetallen of in kleine groepjes de opdrachten maken. In de handleiding staat aangegeven welke opdrachten de betere leerlingen zelfstandig kunnen maken. Het gebruik van pictogrammen (nadenken, uitvoeren, controleren, samenwerken en luisteren) in de werkboekjes draagt er toe bij dat leerlingen eenvoudig kunnen achterhalen wat er bij een bepaalde opdracht van hen verwacht wordt.

Er zijn enkele mogelijkheden om een praktische opdracht uit te voeren: bijvoorbeeld ga naar een bank om uit te zoeken hoeveel rente je op een spaarrekening krijgt. Ook worden leerlingen gestimuleerd om over bepaalde zaken een eigen mening (Is het slim iets op afbetaling te kopen?) te vormen. Het uitvoeren van een klein onderzoekje komt bijna niet voor.

Bij alle hoofdstukken staan relevante internetsites genoemd. Verder wordt er een tijdsindicatie aangegeven voor rekenen en wiskunde (2 lessen per week). Elk werkboek bestaat uit 8 lessen van ieder 2 uren.

Bij het materiaal van *PrOmotie-Rekenen en wiskunde* hoort ook een cd-rom. Eén van de 7 onderwerpen op deze cd-rom gaat over geld. Elk onderwerp bestaat uit een aantal modules (maximaal 4). Elke module bestaat uit drie niveaus en elk niveau uit één vragenreeks. De leerlingen beginnen altijd met een vragenreeks uit het tweede niveau van de eenvoudigste module binnen een onderwerp. Zo'n reeks begint met makkelijke vragen. De opgaven hierbinnen worden steeds moeilijker.

Er worden geen aanwijzingen gegeven om ouders bij de leerstof uit de methode te betrekken.

CONCLUSIES

De methode *PrOmotie-Rekenen en wiskunde* biedt leerlingen van het praktijkonderwijs voldoende dekking op de geformuleerde leerdoelen. De drie kernconcepten van financiële educatie (kennis, vaardigheden en bewustzijn) zijn in meer of mindere mate in het materiaal terug te vinden. Het leerdoel 'praktische bewerkingen met munt en papiergeld' dat onder het kernconcept 'vaardigheden' valt, wordt het meest uitgebreid behandeld.

Vanuit de doelstelling van PrOmotie betreffende de maatschappelijke redzaamheid is de aandacht voor leerdoelen rond het kernconcept 'vaardigheden' ook goed te verklaren.

Het werkboekje *Geld* is helemaal gebaseerd op rekenvaardigheden. In het werkboekje *Op jezelf* staan hoofdstukken die een duidelijke financiële component hebben. Het gaat bijvoorbeeld bij het thema 'wonen' om de hoofdstukken 'Alles kost geld' en 'Vaste lasten'. Het thema 'Werken' heeft een hoofdstuk genaamd 'Aan het werk' waar het minimum jeugdloon, een salarisoverzicht, het bruto/netto salaris en vakantiegeld aan bod komen

De handleidingen van *Promotie* - rekenen en wiskunde biedt docenten in ruime mate didactische aanwijzingen om het materiaal in te zetten.